

somhelst Banfælgelighed. Jeg tror, at det er fuldkommen rigtig, at der tilføies, at Sagen maa bero paa Ministerens Skøn; det vilde være urigtigt af Thinget at foreskrive, at Udgiften ubetinget skulde bæres af disse; thi blandt disse Kirker er der flere, der paa ingen Maade ere velstillede, og med Hensyn til hvilke det vilde være urimeligt at forlange Sligt. Naar det derimod overlades til Ministeren at skønne, tror jeg, at man uden nogenformelst Banfælgelighed kan gaa denne Vej, og jeg tror, at man gjennem denne Bestemmelse fyldestgjør et af de naturligte Krav i dette Lovforslag, nemlig det, at de Kirker, der ere sig selv, selv udrede Udgifterne, naar de kunne det. Ja, jeg finder den saa naturlig, at jeg vil tilføie, at den i og for sig ikke behøvedes, idet jeg som Minister ikke vilde væge mig ved selv udenfor Lovens Bestemmelser at sanktionere de Udgifter, der kom til Ministerens Approbation, naar der fra de Kirker, der ere sig selv, kom Spørgsmaal om at maatte, og jeg mente, at de vare i Stand til at udrede Omkostningerne til Opvarmning, og hvad dertil hører. Men samtidig med, at man træffer den Bestemmelse om dette Punkt, der findes i Loven, synes det naturligt at fremhæve, at Forholdet for disse Kirkers Vedkommende maa kunne ordnes paa den Maade, der omhandles i Endringsforslaget. — Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 6 til § 8 kan jeg henholde mig til, hvad der her fra flere Sider er kommet frem. Jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at denne Bestemmelse staar saa forunderligt anomalist og staar saa bestemt i Strid med de Principer, man ellers følger, at jeg ikke ret forstaa, at man vil holde paa den, og jeg tror heller ikke, at den egentlig praktisk kan siges at ville faae nogen stor Betydning; men den er fuldstændig afvigende fra de Principer, som man ellers og med Høie lægger Vægt paa, og som ogsaa maa gjøres gjældende i Kommunerens Interesser, at der ikke paavælttes Byrder paa Kommunerne i det Hele, som Andre ifølge deres Stilling skulle bære. Det er et Princip, som man ellers holder fast paa, og det er dette, der for mig er det Afgjørende ved denne Sag. — Naar jeg skal slutte mine Ytringer angaaende denne Lov, saa maa jeg sige, at det, jeg i det Hele taget nærmest har hadt for, er det, at dette Lovforslag maatte blive saaledes, at der var Udflugt til, at det kunde gaa igjennem og blive til Lov. Jeg har jo strax i Begyndelsen udtalt min Stilling til denne Lov, og jeg tror at have vist, at jeg ihvorvel jeg ikke var blind for de Banfælgeligheder og Indjælgelser, der kunde møde, dog fandt, at det var et saa bestemt godt Formaal, der tilsigtedes derved, at jeg fra Begyndelsen, saavidt jeg har kunnet, har ydet min Medvirking til, at Loven kunde blive saaledes, at jeg kunde forudsæ, at den kunde føres igjennem. Jeg vil nu paa ingen Maade stille Sagen saaledes, at jeg vil

sige, at de Punkter, jeg har berørt, vare Betænkelsen for, at jeg som Minister vilde kunne gaa ind paa Loven; men jeg vil derimod stille det saaledes, at jeg antager, at nogle af disse, og specielt vil jeg udhæve det sidste, som jeg berørte, upaatvivelig vilde være af den Natur, at de meget let kunde bringe det dertil, at Loven ikke strax vilde gaa igjennem det andet Thing. Deri vilde der jo ingen afgjørende Fare være, naar vi befandt os paa et andet Tidspunkt; men naar vi nu staa paa et saadant Tidspunkt, at Slutningen af Samlingen kan siges at staa nær, saa er det jo en Betragtning, der vistnok gjør sig gjældende hos Alle i denne Tid, at det ikke er naturligt, med mindre der maatte være en afgjort Nødvendighed derfor, at indbringe Bestemmelser i et Lovforslag, som man dissebragt tilende, der kunde være af den Natur, at de, efter som der med Hensyn til dem har været meget modsatte Anskuelser her i dette Thing, kunde lede til, at man i alt Fald ikke strax gik ind derpaa i det andet Thing, og at Resultatet derved blev, at en Lov, som man fra alle Sider ansaa det for ønskelig at faa frem, ikke blev ført igjennem. Dette er mit Hovedsynspunkt. Jeg forudsætter saaledes med Hensyn til den sidste Bestemmelse, at i alt Fald de, der staa paa samme Standpunkt som den erede Rigsdagsmand for Præstis 2den Valgfreds (D. Christensen), der efter hvad jeg forstod, erklærede, at han i den Henseende fødtvillende, saaledes at han kunde gaa saavel til den ene som til den anden Side, ville i den Betragtning, jeg her har fremsat, finde en afgjørende Grund til at gaa til den Side, som dog maa siges at give størst Udflugt til, at i al Fald een Banfælgelighed falder bort. Om det ellers kunde være andre Banfælgeligheder tilstede skal jeg lade være ganske usagt, men Enhver kan jo sige selv, at der i det andet Thing kan fremkomme Betænklichkeiten, som muligen kunne blive endnu stærkere. Men da det er mit Ønske, at denne Lov om muligt maatte blive bragt tilende, saa kan jeg ogsaa kun ønske, at i al Fald de Bestemmelser, som man ikke absolut maatte anse for nødvendige, og som kunde fremkalde Banfælgeligheder paa et andet Sted, allerede kunde blive fjernede her i dette Thing.

Th. Nielsen. Det erede Medlem her ligeoverfor (D. Christensen), der har stillet foreskillede Endringsforslag, gik ud fra den meget prisværdige Grundsetning, med Lov skal man Land bygge, og at Religionen var Lovens bedste Beskyttelse, ja, at Lovene neppe kunde holde sig, dersom der overhovedet ikke var nogen Religion. Jeg er fuldstændig enig med ham i disse Grundsetninger, men jeg kan just ikke se Forbindelsen mellem dem og hans Endringsforslag, ja lad mig sige det rent ud, hvor mildt jeg end ser paa det foreliggende Lovforslag, saa kan jeg ikke sige Andet, end at jeg tror, at Kristendommen vil omtrent flere lige